

GOVOR REISU-L-ULEME NA POLAGANJU KAMENA TEMELJCA ZA IZGRADNJU LJUBLJANSKE DŽAMIJE

Ljubljana, 14. septembar 2013.

Ekselencije i eminencije,
dame i gospodo, braćo i sestre!

Na početku se zahvaljujem Uzvišenome Gospodaru na blagodati našeg zajedničkog puta u miru i radosti. Razumijevanje koje pokazujemo jedni prema drugima, kao braća i sestre, sjedinjuje nas u našoj duhovnoj porodici, ibrahimovskom (abrahamovskom) zajedništvu.

Ovo je veliki i svečani dan, za muslimane i Islamsku zajednicu u Sloveniji, za građane Ljubljane i za Republiku Sloveniju.

Današnjim simboličkim činom polaganja kamena temeljca obznanjujemo početak izgradnje ljubljanske džamije. Danas počinjemo materijalizirati ideju, prisutnu desetljećima na ovom prostoru. Islamska zajednica u Sloveniji ovim činom prekida svoj status podstanara i zadobiva status domaćina, kome se u goste može doći, bez osjećaja tjeskobe.

Raduje nas da su ljudi u Ljubljani otvorili svoj um za džamiju, gledajući u njoj znak stoljetne težnje da postanemo jedni drugima bliži. Znamo da je ponekada teško savladati iracionalne strahove. Svi ih imamo! Treba da se potrudimo da ih racionaliziramo, da se

približimo jedni drugima, kako bismo vidjeli da smo slični, s istim nadama i željama, sa strahovima i zebnjama.

Muslimane islam uči zbližavanju i poziva da se boje Gospodara svjetova:

O ljudi, bojte se Gospodara svoga, koji vas od jednog čovjeka stvara, a od njega je i drugu njegovu stvorio, i od njih dvoje mnoge muškarce i žene rasijao. I Allaha se bojte- s imenom čijim jedni druge molite - i rodbinske veze ne kidajte, jer Allah, zaista, stalno nad vama bdi.

Poslije iskustva novije historije nemoguć je povratak starom fragmentiranom svijetu, kao što nije bilo moguće ni nakon srednjovjekovnog susretanja Istoka i Zapada zatvoriti civilizacije za međusobno prožimanje i komunikaciju. Moguć je bio samo preporod (renesansa), koji je predstavljao složeno uzajamno djelovanje kršćanskih i islamskih načela.

Danas živimo u epohi otvorenosti (transparentnosti). Pred našim očima se razgolićuju i raskrivaju sve ideologije i pogledi na svijet.

U naše vrijeme kulture ne mogu biti autonomne, jer su već postale općenite i međuovisne, baš kao i ljudi. Životni procesi odvijaju se spontano, kao što je to uvijek i bilo.

Naglasimo, draga braćo i prijatelji, danas, na ovome izuzetnom skupu, da su religije (islam, kršćanstvo i judaizam) istorodne, mladice istog čokota, iako se čine drugačijima. Sve one svojim učenjem preobražavaju i prosvjetljuju život iznutra. Živa vjera nije apstraktna, teoretska istina, već praktična životna istina, koja iskri u

srcu vjernika. Ako vjera i jeste tajanstvena, a njeni putevi nedokučivi za razum, ipak, duh vjere diše gdje hoće. On se ne može skriti, jer se upravo putem kulture preobražava u realan svijet, koji ga otkriva.

Jevreji, kršćani i muslimani moraju upraviti svoju volju prema izgradnji zajedničke ljudske zajednice i zajedničke judeo-kršćansko-muslimanske kulture, objedinjene u zajedničkoj civilizaciji. Oni, prije svega, treba da dostave Riječ Božiju, da tragaju za istinom i zahtijevaju pravdu. Tri religije su u učenjima našle zajednički svod, ali smo mi podigli zidove, kojima zaklanjamo Božiju milost. Danas valja ove zidove razgrađivati, kako bismo doprli do zajedničkog svoda, do Božijeg svjetla.

Uspjeh jednoga takvog ljudskog poduhvata mnogo će zavisi od naše hrabrosti i slobode, naše posvećenosti i naših kreativnih napora. Vjera, s kojom je povezana naša sudbina, postavlja se pred novi izazov. Od nje se traži da iznova zauzme svoj položaj u svijetu kojeg oblikujemo. Da bi to mogla učiniti, ona mora biti proživljena u duhovnom iskustvu pojedinca, prije nego što bude obznanjena cjelini društva. Zbog toga su podjednako važne sve tri duhovne tradicije, koje jedna drugu nadopunjuju, podmlađuju i uozbiljuju.

Izazovi pred nama su daleko ozbiljniji nego što su prije bili. Ljudi vjere ne mogu biti slijepi i dozvoliti da im se natura sljepilo za stvarne probleme našeg svijeta. Ne bi trebalo da pristanemo na sluganstvo profanim autoritetima, koji god oni bili: politički, ekonomski ili vojni centri moći ili moderni kvazivjerski trovači ljudskih duša. Grijeh i zlo ne mogu postati dobro, Bogu ugodno djelo, ma koje božanstvo njihovi zagovornici zazivali.

Kur'an nas poziva:

Jedni drugima pomažite u dobročinstvu i čestitosti, a ne sudjelujte u grijehu i neprijateljstvu; i bojte se Allaha, jer Allah strašno kažnjava. (Kur'an, al-Maidah, 2)

Bili smo svjedoci u prošlosti, ali i u naše vrijeme, kako se protiv drugih kultura i civilizacija poduzimaju vojni pohodi, zločin i genocid, provodi teror i barbarizam svake vrste. Arogancija, nacionalna isključivost, sujete i oholost udaljavaju od Boga, kao što je Schiller kazao: „Ni najpobožniji ne može živjeti u miru, ako se to ne sviđa njegovom zlobnom susjedu.“

Morali bismo biti slijepi i gluhi da povjerujemo u tvrdnje kako je naš svijet – svijet jednakih.

Međutim, bolji svijet ne postoji. Postoji samo ideal kome treba da se okrenemo. Iskreno okretanje Bogu i udaljavanje od zla vodi ka onome što upućuje ljude jedne drugima.

Duhovni pastiri moraju imati snage da čovjeka vrate njemu samome i prirodi njegova bića i poslanja. Vjera nas uči da mi nismo jedina važna bića koja je Bog stvorio. Bog je stvorio sve od zemlje: **Životinje u polju i sve ptice u zraku** (Postanak, 2:9); **Sve životinje koje po zemlji hode, i sve ptice koje na krilima svojim lete, svjetovi su poput vas.** (Kur'an, al-An'am, 38) Za opstanak života na zemlji nismo čak ni najznačajniji, ali u remećenju reda na zemlji jesmo najrevnosniji. Jedino čovjek **ruši svijet nakon što je pravilno uspostavljen.** (Kur'an, al-Baqarah, 11-12) Zbog toga, umu je potrebna vjera, a vjeri Objava, kako bi zajednički izgradile etiku (ahlaq), formulu za odgovorno ljudsko ponašanje. **Bog ne mijenja stanje u narodu dok se on ne promijeni iznutra.** (Kur'an, al-Ra'd, 11)

Ništa nije toliko snažno naglasilo fundament vjere u islamu i kršćanstvu kao kajanje ili pokajanje za počinjeni grijeh.

Božija milost najbliža je griješnicima, kao što je to rekao imam Muhammed Serahsi. Upitan za razlog zbog čega želi da bude pokopan u groblju s prosjacima, pijanicama, kockarima i prostitutkama odgovorio je: „Oni Božijoj milosti stoje bliže od onih čiji račun ne pokazuje mrlja.“ Ova imamova želja nosi u sebi snažnu poruku o tome koliko nam treba ljubavi i razumijevanja kako bismo mogli liječiti duhovne bolesti, ljudski pad i slabosti. Posebno muslimani danas moraju pokazati više razumijevanja za svoju posrnulu braću i sestre, pružiti im nadu i dati im duhovnu i materijalnu potporu da nađu svoj put i sreću.

Braćo i sestre, dragi prijatelji.

Jedina konstanta ovoga svijeta je kretanje pokorno Božijim zakonima i poretku kojeg je uspostavio, jer: **U Allahovim zakonima ti nećeš naći odstupanja.** (Kur'an, Fatir, 43)

Ova zajednica ne treba da ima straha za ono što dolazi. Uvijek smo znali i umjeli prepoznati ono što je srčika naše vjere i naše duhovnosti. Vjerovati da je Bog jedan i da je Muhammed Njegov poslanik, te činiti dobro rodbini, bližnjem i komšiji osnovni su postulati naše vjere.

Budimo otvoreni prema svijetu, puni ljubavi prema svemu što postoji. Cijenimo rad i disciplinu! U znoju tijela svoga otkrivajmo veliku blagodat rada, polje neiscrpane ljudske mogućnosti i inspiracije. Ljudska društva održavaju se u uređenom poretku

duhovnih vrijednosti i materijalnih stvari. Izgraditi džamiju u Ljubljani sada je naš izazov.

Ta džamija će biti naša poveznica s ovom zemljom. Ova zajednica muslimana sada treba potpunu mobilizaciju i pomoć svih nas. Izgradimo naš zajednički dom, u kome će obitavati duh naše zajednice.

Ova zemlja otvorila nam je svoja vrata i primila nas u dobroj vjeri. Naša je obaveza da još boljim uzvratimo. Sada, kada ste i njeni građani, volite je i čuvajte kao svoju domovinu. Poštujte ovu zemlju i njen vrijedan narod. Obogatite se njihovim iskustvom koje su stekli stoljećima.

Svojom čestitošću doprinosite ovoj sredini i ponudite ono najbolje što imate: širinu našeg muslimanskog duha. Takav naš islam možda jednom bude Evropi od koristi.

Neka Allah blagoslovi ovu zajednicu, ovu zemlju i njene stanovnike. Neka nam podari berićeta u našim poslovima i iskrenosti u našim namjerama.

Bože, učini blagoslovljenim početak radova na ovoj Božijoj kući i primi naš trud.

Amin!

Husein Kavazović, reisu-l-ulema